

מסורת הש"ס

כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר

ג.

עין משפט
נר מצוה

יב א מיי פיי מהל
מירות הלכה די
יב ב מיי שם פיי הלכה
ז
יד ג ד מיי שם פיי הלכה
ז

תורה אור השלם

1. והדור לך את ימי נזרו והביא כבש שן שנתו ואישים ודמיון
2. סלסלה ותרוממן הכבוד כי תכבדנה
3. ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לתם לפי הדין
4. שאלחך פרדס רמונים עם פרי מגדים קפדים עם נדרים:
5. שיר השירים ד יג והנח קטף על פני ארץ ושלח מים על פני ארץ:
6. כל ימי נזר נזיר חרש לא יעבר על ראשו עד מלאת דמיון אשר יזיר לך קרש יזיה גדל פרע שער ראשו: מכבודו ה' וראשם לא יגלו ופרע לא ישלח בסוס יקבמו את ראשיתם:
7. יתקולל מר כ
8. בה שעתא מלחא פסח על נבוכדנצר ונח אנשא טירד ונשאבא בחורין יאכל ומטל שמיא נשמה יתעבד עד די שערד בגשרין רבה וטפריוהי בצפרין רבא ויתאר ל

מוסף רש"י

והימים הראשון פ"ה
לא יעלו לו חן הנזיר (במדבר
יב). סלסלה. לשון חיסוס
ויספר (מגילה י"ח) חסס
והסן כענינו של חוסה
וה' כ"ב. בת ציצתא.
ידעא. טיפולא וסין
אחיה להפסיד השער, נח
לדעמא למטה הימנה
שער קד וסא למפני
ושכח (ג) שאלחך פרדס
רמונים. דמשמע שער
גדול ולא פסדס רמונים
(ראמיה בשנה).

פ"ה הרא"ש (המשך)

הוא כתיב לא ישלחו פרע
בדקאמחא השתא דכתיב
פרע לא ישלחו פרע ליהוי
שלחו הוא לא לשלחו
כלומר לא יגדלו ויחזו
משיעור פרע האמור בבירר.
ואי בעית אימא האי
ושלח מים נמי רבי הוא.
כלומר האי וספרית ליה
מהאי קרא דשלח העברה
הוא לאו ספרת הוא
דמצינא לפרש ליה לשון
גידול. אבל לאו שנויאי
[אחריתא] לפרש לאו
צריכנא לשנויאי קמא
דכמה שלוח כתיב בקרא
דלא ונן לשון גידול. כי
משקי מיא לפרא דר
הויס דקרא ושלוח כלומר
מגדל פירות ע"י מים שלם

פני תצות: אמר ר"ל צפורים סמוכים לשער קבל עליו. וא"ת אמאי נקט צפורים לישא שווי וטעמי דסמיכי לשער פיי
צפורי ועיקר לנקוט כמה חיבות הכתובים במקרא אצל שער. ופי' ר"י ר"ל אית ליה נמי שטמא דר"י דאמר צפורי
שטמא צפורי נזיר טמא קבל עליו ומרקי לו גס הוא כבשדיר עובר לפניו אלא דסבר ר"ל אי לא נמי דארכא לשימיה צפורים
סמוכים לשער קבל לא הו' דיים מוכיחות לנזירות וכן מוכח בתר הכי דקא בעי' מאי בתייהא אמאי לא קאמר איבא בתייהו
כשאין נזיר עובר דאמר אלמא אפילו לר"ל בעי' שיהא נזיר עובר לפניו וגם (א) מקאמר לר"ל אפילו אין נזיר עובר לפניו.
משמע משום דאמר בהריא צפורים סמוכים לשער עלי אבל אמר צפורים פתח בעי' ר"ל שיהא נזיר עובר לפניו. ור"ל דאין
הוכחה מהבא דאית ליה לר"ל טעמא דר"י משום דר"י דאמר דר"ל בעי' נזיר עובר לפניו בהריא טעמא דסמיכי (א) אבל בעי' נזיר
דסמוכים לחודיה לא שני ליה (א) חיישין שטמא צפורי נזיר טמא קבל עליו והבי' קאמר הוי' דבר שיכול לבוא ליד צפורים
והיוו נזירות דנזיר שטמא פכיא אשם ורשאי צפורים:

ממאי דהדין ס"ל שער אור. ולשון זה נוסל אהפוך שער
דנימא נזירות קביל עליה ואימא תורה להפך כמורה:
הבא נמי תפוס בשעריה. דקשמע שפיר היינו מהפך כמורה
התלויה בשער: **שילוח** רבוי פרדס. לשון גידול
כמו שלחך פרדס רמונים ואימא
מדי דעבורי הוא שפיר עליו לגלל
ולהעביר השער לכשיגדל:

תנא פרע פרע י"ף. לאו
אתנא דמתני' קאי אלא
אתנא דסנהדרין (דף כג:) דקאמר
כהן הדיוט צריך לגלל אחת לשלשים
יוס וילף פרע לא ישלחו מזמר
דכתיב גדל פרע מה להלן שלשים
יוס כמנין יהיה אף צנחן הדיוט
שלשים יוס וקאמר לא ישלחו ויכא
הכי פירושא תנא פרע פרע ילף
בעלמא אלמא דשילוח' הוי לשון
גידול ואם תאמר ולימי מוקרא
דכתיב צנחן הדיוט ופרע לא ישלחו
ואכתי ג"ש למה לי ונראה לי דמוקרא
דכתיב הדיוט לא משמע דלא ישלחו
הוי גידול אפילו דמרי יומי ויכין
דלא אמר בפירוש הכי נזיר מדי
יומי אלא שילוח פרע אין כאן
קבלת נזירות אלא כי מגדלין הכי
הדיוט ממזר דשילוח הוי מלשון
שלשים ג"ש וקאמר הרי נעלין לשלח
כאלי' אמר הרי עלי לשלח פרע
שלשים יוס ומשמע שפיר דנזירות
קביל עליה להכי מימי' דלא דווקא
כי אמר הרי עלי לשלח פרע אלא
אמר הרי עלי פרע גדל שילוח לא
משמע מידי דפרע הוא לשון גילוי
כמו ופרע ראש האשה (במדבר יב).
משקין ר"ה מיא צפרי ורבי.
פירוש גדל הפרי וקשה
דאשכחן הכרה שילוח שאינו לשון
גידול לשון העברה כמו שלח
תשלח (דברים כג) וישלח יעקב מלאכיה
(בראשית לג) ויש לומר דלא מותבין
מהגן קראי הוה משני ליה דלעיל
תנא פרע פרע ילף ולא נא לפרס
אלא למקרא דלוחצין מנייה ושולח
לשון רביא דמסתברא דעמו אנזירות הוא:

צפורים הסמוכים א"שער קיבץ עליה. האמורין דפסוק אצל שער
כלומר א"ש"פ דאמר צפורים סמוכים דאית מתני' סתמא
קאמר אפילו הכי סביחא ליה לר"ש לקיט דלעמיה דלעיה אפלוסיה
הסמוכים לשער והכי משמע ליה האמור הרי עלי צפורים הרי
זה נזיר דכיון דלפזרים סמוכין לשער קאמר סתמא ה"ק הרי
עלי מנזה דשייכא ציה צפורין התלויה במנזה שער דהיינו נזיר
שטם נעמא צריך צפורין וה"פ מנזה התלויה במנזה צפורין אכן אין
תשם משום סמוכים גרידא דמפרס הש"ס דאם כן הרי עלי
נשרין הל"ל דהוי נזיר דטפי סמיכי לשער: **עד** די שעריה
בנשרין רבה וטפריוהי בצפרין. פסוק הוא דנתיבא גבי נבוכדנצר:
צפורי נזיר טמא קיבץ עליה. **מכרי** חיישין קאמר ואלא צפורי
נזיר ודאי קאמר אלא חששא ור"אמא צפורי נזיר דקב"פ * ע"ה אהביא ע"ה חקוף צ"ה ואלא צפורי:
דיצוריה דלאו נזירות קיבץ עליה אלא נדר אחר שפיר טפי דלא יחולא ליה לאיזעם לקבולי עליה צפורי דנזירות דתמיר עליה וטריחא ליה:

הרי

אין דאפילו לרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר חוטא. ולא מיקרי נאה
דכתיב וספר עליו מאשר חטא על הנפש (במדבר ו): הני מילי גבי
נזיר טמא. שנטמא דאידי דנבי מיתמר ימים הראשונים ומיהדר
ומימי וימנא אחריתי אריכא ליה מילתא: (דילמא אס' למיעבר

על נזירותיה. דלמחר צנחן קמא
דנדרים (דף ט:) כשהו טמאין ורבי
עליהם ימי טומאה מתמרתין בהן
ומנאלא מצינן חולין לעורה: אבל
נזיר עובר לאו חוטא קרינא ביה.
אמרי' (ס) זיל ותייהי נזיר והנאה:
נבי נמי. דמוקמת ליה בגון (א) שטמא
כשערו אלא הוי נזיר והא לא אמר
היינו (ד) כה דלי (א) כה אמר הכי
משמע להו הריני (א) כה שער לגדלו:
אמר שמואל כגון ספיה נזיר עובר
לנזרו. דמשמע כגון נזירות כה:
היינו מסלסל הריני מכלכל או שאמר
הרי עלי לשלח פרע הרי זה נזיר.
היינו מסלסל משמע דלעביד מידי
דליהו מהפך כשערו (א) צנחן דהיינו
נזירות: ואימא פורס. דכי אמר
היינו מסלסל שמקבל עליו ללמוד
תורה וקאמר שיהא מהפך נה
דכתיב קטלסא ותרומומן: דספן.
המולאי סיד כנחם מרשות היחיד
לרשות הדכים שחייב משום לא
חוליו: כדי לסוד כילכול ואמר רב
בה ליעטא. טיפולא נלע"ו. (א) שמקפל
השער כדנקמה כמין מגדר כדי
לעמדת על (א) בגן כיפה כדלעשה
שלא יפול השער כנחלן למטה:
ואימא למיון עניי. קביל עליה:
הרי עלי לשלח פרע הרי זה נזיר.
דמשמע הרי עלי לגדל פרע: ממאי
דכיון שילוח רביא הוא. דקאמרת
לגדל פרע משמע: דכתיב שלחך
פרדס רמונים. גידולין סגדילין
היו כדפרס רמונים עומות ומתגדל:
ואימא דשילוח מידי דעבורי. הוא
למשמע שיגזע שער (א) כמנה מים
ומעבירן ממקום למקום דכתיב
ושולח מים וגו' והא נמי דאמר הרי
עלי לשלח פרע משמע דאמר הרי

עלי להעביר פרע: **תנא פרע פרע**
פרע ומכיו גבי כהן הדיוט ופרע לא ישלחו מה פרע דכתיב גבי
כהן הדיוט לישא דריבוי הוא כדאמרין צנחן (א) (סנהדרין כג):
פרע ליהוי עד שלשים ומירכא לא לירכי טפי משלשים דמגדלין
ליה מזמר דכתיב ביה (במדבר ו) יהיה ויהיה בגימטריא הכי הוי'
אף (א) פרע האמור גבי נזיר גידול שער (א) הוי משמע שיעמית
לגדל עד שיכא חלל פרע שכן שלשים. ואפילו (א) כנעני למימר דלעיל
שילוח מידי דעבר הוא אכתי לא קשיא ולא מידי דהכי משמע
הרי עלי לשלח שער (א) (ולעילא שניע) לכלל ל' שיהא פרע (א) דכין
פרע דנזיר וזין פרע דכהן הדיוט אינה פחותה משלשים:
ואיכתיב אימא האי ושלוח מים וריבוי הוא. דכ משקין ליה
מאי לארעא קא מצינא להו לפרי: ציפרין הסמוכין לשער.
והיכין הן ציפרין הסמוכין לשער דכתיב דנתיבא עד די שעריה
בנשרין רבה וטפריוהי בצפרין דלפרין ושער נדר קרא כתיב:
ד"מ סכר מפתים איניש גמדי דסמין ליה. ולהכי אמר
צפרין דנעני לקבולי עליה גידול שער דסמין ליה לצפורים
וכגון שהיה נזיר עובר לפניו או תפוס כשערו כדאמרין לעיל:

ס צפורי נזיר טמא קיבץ עליה. **מכרי** חיישין קאמר ואלא צפורי
נזיר ודאי קאמר אלא חששא ור"אמא צפורי נזיר דקב"פ * ע"ה אהביא ע"ה חקוף צ"ה ואלא צפורי:
דיצוריה דלאו נזירות קיבץ עליה אלא נדר אחר שפיר טפי דלא יחולא ליה לאיזעם לקבולי עליה צפורי דנזירות דתמיר עליה וטריחא ליה:

נוסחת הריב"ן

(א) [נקמן יט. ושינ].
(ב) [שין להלכה דברי תוס']
(ג) לעיל: ב' דיה הרי ובי'
(ד) וי' אורח משוין. (א) מנזה
(ה) פ"ש ר"ה פ"י: (ד) שנת
(ז) פ"ש: (ס) כנפי ל"ג
(ח) ר"ה פ"ה: (א) [נקמן ה].
(ט) ר"ה ולעבירי כשניע.
(ס) שני דטריס אלו שפירס
(נ"ב).

הגהות הריב"ן

(א) ג"מ אין דלעיל ל'ר'
אלעזר הקפר. י"ב עין
פיק דנדרים דף י' ושי'
מקום דמטה ד' טו עין
קושא ו' ושינ' גס לנקמן
דף יט: (ב) שם שטל
שפיר הוא כדלמרה:
(ג) שם ואימא מיון עני:
(ד) שם משקין ליה מל'
רובי לפרא: (ה) ש"י
ד"ה אלא נזיר ובי' ואמרת
ליה דל וספרי:

הגהות מהר"ב

רנשבור

(א) ג"מ הריני כהן. כהן נמי
תפוס כשערו הריני כהן.
מתקן פסוק כהן ויזכ'
כהן ויכלל גס גליון
רש"י וכן הוא כנפי דקום
והנתיב. וכן כנפי דקום
דפוס וקאמר ע"פ ספר
אורח מישור למקד קושית
תוס' מרש"י:

הגהות הורסמח"ס

1. ז"ל דשילוח פרע. ז"ל
הי גידול שלשים דלעיל
תרי וזי' משמע. וי' ב"ר.
2. ז"ל ב' הוי אלא.
3. ז"ל ב' הוי אלא.
4. ז"ל ב' הוי אלא.
5. ז"ל ב' הוי אלא.
6. ז"ל ב' הוי אלא.

לעיו רש"י

טיפולא. צדק. רקח.

פ"ה הרא"ש

אין דאפילו לר' אלעזר
הקפר רבי הוא ודאמא
אחי לעברא אנזירותיה
שלא יוכל לסבול מוסר וזן
נזירות וגם תורה על
נזירות וקרבנות קרובים
לחיות חולין בעורה. אבל
נזיר טהור אי לא דלא אמר
אנפשיה לסבול לא הוי
נזיר: הריני נזיר נמי
הרמיה כשעור לאו אמר
כלום מפרס אפי' אי
מוקמת לה כחפוס כשהיא דאמא נאה לא מהני מידי דמשמע שיהיה כמו שעור וזה כלום. ומקרי וזה כלום.
כדאוקי (ההוא) [באהא] בשנזיר עובר לפניו. אבל אי אמר הריני ולא אמר כזה לא מהני מידי דהריני גרע מאמא. ואן לחמה
מאי קביל דהריני כזה כשנזיר עובר לפניו דהוי נזיר פשיטא ואלא קאמר בהריא הריני כזה. משום דלא תימא הריני כזה
כשעור או כיופי או כיוס. ומאי דהוי סלסול בשער הוא כלומר לסלסל ולגדל שער כנזיר. ואימא תורה נזיר לעסוק בתורה
ולחפך בה. ה"נ שחפם כשעור אלא נזיר עובר לפניו לא מהני כיון שהספס הוא בלשון: סיד כדי לסוד כלכול שיעור הצעת
סיד לתחבית עליה המציא אלא כדי לסוד כלכול. לשונו על שער דנעני וטפולא ולהשירו: שלחך פרדס רמונים גידולך
נאם כפרס של רמונים אימא מידי דעבורי שנדר לגלל ולהעביר שער ושלוחו מעלי: תנא פרע פרע ילף. כלומר תנא
דמתני' ילף האי שלח פרע כפרס לא ישלחו רכתיב גבי כתיבס מה ההם גידול שער אף הכא גידול שער כי דוכי דילפי'
במגדלין פ' כהן גדול פרע דכתיבס מפרע דנזיר ל' שהיבתינו מנזרים לל' יום וספרך ההם אימא לא לזיבד כלל. ומשני אי

(א) ג"מ נגד מקאמר נקמן דלא אמר צפרין הסמוכין לשער (א) (ולעילא שניע) לכלל ל' שיהא פרע (א) דכין פרע דנזיר וזין פרע דכהן הדיוט אינה פחותה משלשים: ואיכתיב אימא האי ושלוח מים וריבוי הוא. דכ משקין ליה מאי לארעא קא מצינא להו לפרי: ציפרין הסמוכין לשער. והיכין הן ציפרין הסמוכין לשער דכתיב דנתיבא עד די שעריה בנשרין רבה וטפריוהי בצפרין דלפרין ושער נדר קרא כתיב: **ד"מ סכר** מפתים איניש גמדי דסמין ליה. ולהכי אמר צפרין דנעני לקבולי עליה גידול שער דסמין ליה לצפורים וכגון שהיה נזיר עובר לפניו או תפוס כשערו כדאמרין לעיל:

